

การพัฒนาชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ
เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น
Development of Package with the Process of Backward Design Teaching
on Interesting Economics for Grade 5 Students
at Holy Redeemer Banphai School

กัญธิชา ศรีเสนา¹,
สมควร นามสีฐาน² และ ประยูร แสงใส³
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น^{1,2,3}
Kanticha Sonsena¹,
Somkhuam Namseethan² and Prayoon Saengsai³
Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khon Kaen Campus^{1,2,3}
Corresponding Author, Email: wonderkikkik@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ให้มีประสิทธิภาพ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้วยคะแนนก่อนและหลังเรียน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/4 จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, แบบวัดความพึงพอใจก่อนและหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ ค่าที (t-test)

* ได้รับบทความ: 4 กรกฎาคม 2566; แก้ไขบทความ: 19 ธันวาคม 2566; ตอรับตีพิมพ์: 26 ธันวาคม 2566
Received: 4 July 2023; Revised: 19 ธันวาคม 2023; Accepted: 26 December 2023

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของการพัฒนาชุดการสอนของคะแนนใบงานระหว่างเรียน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.82/81.43 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบพบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความพึงพอใจของนักเรียน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{x} = 4.65$, $SD = 0.52$)

คำสำคัญ: ชุดการสอน; การเรียนการสอนแบบย้อนกลับ; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

This research aimed to 1) develop an effective teaching set using the backward design approach for the topic of “Interesting Economics” for the fifth-year elementary school students at Holy Redeemer Banphai School, Ban Phai District, Khon Kaen Province, to achieve an efficiency of 80/80. 2) Compare the performance before and after learning. 3) Study student satisfaction. The researchers determined the sample group using the Krejcie & Morgan table, with 123 fifth-grade students. The target group was randomly selected, resulting in 32 students from grade 5/4. Research tools included the teaching set using the backward design approach, achievement tests, satisfaction surveys, and a learning management plan using the backward design approach. Data analysis included basic statistics, mean, percentage, standard deviation, and t-test.

The research results were as follows:

1. The effectiveness of developing the teaching kit, as measured by the in-class assignment scores, is 86.82/81.43, exceeding the set standard of 80/80
2. The learning achievement scores before and after using the teaching set showed statistically significant improvement at the .01 level, with post-teaching scores higher than pre-teaching scores.
3. Student satisfaction is rated as highly satisfactory ($\bar{x} = 4.65$, $SD = 0.52$)

Keywords: Teaching Kit; Backward Design Teaching Process; The Learning Achievement Scores

บทนำ

การจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นั้น เป็นสิ่งที่ผู้สอนต้องตระหนักเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกและความเจริญก้าวหน้าเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ มากมายส่งผลต่อการเรียนรู้และวิถีการดำเนินชีวิตของผู้เรียน ผู้สอนจึงต้องเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนได้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน จึงเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ปัจจุบันการเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรม ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ จึงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างผู้เรียนให้ไปสู่เป้าหมาย โดยจะต้องคำนึงมาตรฐานคุณภาพการจัดการเรียนรู้และบูรณาการการจัดการเรียนการสอนกับการวิจัยให้เป็นกระบวนการเดียวกันนั้น คือ ผู้สอนจะต้องจัดกระบวนการเรียนการสอน และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทำการวิจัยเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา และนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนบางส่วนของผู้เรียน การเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยจะฝึกให้ผู้เรียนค้นคว้า ทดลองหรือศึกษาหาความรู้อย่างมีแผนงานที่เป็นระบบน่าเชื่อถือได้อยู่เสมอ เมื่อมีปัญหามาสามารถแก้ไข เหตุการณ์ได้ทันทั่วทั้งการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันนวัตกรรมที่จำเป็นในการพัฒนาผู้เรียนให้ตอบโจทย์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรเพราะการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ มุ่งเน้นเนื้อหาและความจำมากกว่ากระบวนการ นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้และทักษะไม่เพียงพอ ขาดสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของนักเรียน ซึ่งวิชาเศรษฐศาสตร์มุ่งให้นักเรียนมีความต้องการและความจำเป็นที่ไม่จำกัด ในขณะที่การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมท่ามกลางทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดและสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

การจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรเพราะการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ มุ่งเน้นเนื้อหาและความจำมากกว่ากระบวนการ นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้และทักษะไม่เพียงพอ

ศาสตร์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของนักเรียน ซึ่งวิชาเศรษฐศาสตร์มุ่งให้นักศึกษามีความต้องการและความจำเป็นที่ไม่จำกัด ในขณะที่การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมท่ามกลางทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดและสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไรทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลาตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

ดังนั้นด้วยหลักการและเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการพัฒนาชุดการสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) เพราะจากการสำรวจบริบทโรงเรียนเบื้องต้น โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนจากหลายพื้นที่ต่างอำเภอเข้ามาเรียนเป็นจำนวนมาก มีความพร้อมของ สถานที่ สื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนและมีการจัดกิจกรรมในโรงเรียนตามเทศกาลวันสำคัญต่างๆ บ่อยครั้ง นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนรวมกลุ่มจัดตั้งร้านค้าจำหน่ายอาหารหรือของที่ระลึกจากผลงานที่จัดทำขึ้นจากงานประดิษฐ์ของนักเรียนในกลุ่มวิชาหัตถกรรม สามารถนำมาขายหรือเป็นของที่ระลึกแจกในงานของโรงเรียนเป็นการสร้างการเรียนรู้นอกห้องเรียนแบบ Active Learning ที่ดีแต่นักเรียนบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในบริบทของผู้บริโภคและผู้รับบริการ ยังเข้าใจในเรื่องการบริหารจัดการค้าขายสินค้าไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงสนใจนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ Backward Design มาใช้ในรายวิชาเศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรมของนักเรียนและจากการสัมภาษณ์คณะผู้บริหาร ครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเบื้องต้นยังไม่มีมีการใช้การจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ Backward Design จึงได้พัฒนารูปแบบชุดการสอนเรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เพื่อมุ่งพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการเรียนที่ผู้วิจัยกำหนดไว้และยังสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ซึ่งจะสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ Backward Design อีกด้วย และเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ให้มีประสิทธิภาพ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนด้วยชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 แผน 8 ชั่วโมง ได้แก่ แผนที่ 1 การผลิตสินค้าและบริการในชุมชน 2 ชั่วโมง แผนที่ 2 การฝากเงินและการถอนเงิน 2 ชั่วโมง แผนที่ 3 บทบาทของผู้บริโภค 2 ชั่วโมง แผนที่ 4 ดอกเบี้ยเงินฝากและดอกเบี้ยเงินกู้ 2 ชั่วโมง ได้แก่

แผนที่ 1 การผลิตสินค้าและบริการในชุมชน 2 ชั่วโมง

แผนที่ 2 การฝากเงินและการถอนเงิน 2 ชั่วโมง

แผนที่ 3 บทบาทของผู้บริโภค 2 ชั่วโมง

แผนที่ 4 ดอกเบี้ยเงินฝากและดอกเบี้ยเงินกู้ 2 ชั่วโมง

2. ตัวแปรในการวิจัย ได้แก่

ตัวแปรต้น คือ ชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

ตัวแปรตาม คือ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

2. ความพึงพอใจของนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการใช้ชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

3. ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มเป้าหมาย

3.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวน 178 คน ประกอบด้วย

3.2 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/4 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 32 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบแผนการทดลองตามแบบแผน The One - Group Pretest - Posttest Design และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

4.1 ชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 แผนการเรียนรู้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาและเครื่องมือในการวิจัย ตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 แผนการเรียนรู้ ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (นำเข้าสู่บทเรียน) ขั้นที่ 2 กำหนดหลักฐานที่เป็นผลการเรียนรู้ (จัดการเรียนรู้) ขั้นที่ 3 วางแผนการจัดกิจกรรม (สรุปและนำไปประยุกต์ใช้)

4.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Pre - test) และหลังเรียน (Post - test) ของการใช้ชุดการสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4.3 แบบวัดความพึงพอใจก่อนและหลังเรียน ด้วยชุดการสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.1 การหาคุณภาพของชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เก็บข้อมูลคะแนนใบงานระหว่างเรียนเพื่อทำการวิเคราะห์และแปลผล ด้วยการหาประสิทธิภาพ E1/E2

5.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนจากชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการทดสอบค่าที่ (t-test) แบบ dependent

5.3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนหลังการเรียนจากชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยหาค่า ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ทั้งในภาพรวม รายด้านและรายข้อ แล้วแปลผลตามเกณฑ์การวิเคราะห์ rating scale 5 ระดับ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การพัฒนาชุดการสอน เรื่อง การพัฒนาชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ดังต่อไปนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพชุดการสอน พบว่า การพัฒนาชุดการสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีการกำหนดค่าประสิทธิภาพ E1/E2 ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งค่าเป้าหมายไว้ 80/80 ทุกชุดการสอนที่กำหนดไว้ ซึ่งในภาพรวมผลการหาประสิทธิภาพ ระหว่างเรียน E1 เท่ากับ 84.53 และประสิทธิภาพหลังเรียน E2 เท่ากับ 82.12 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ ดังที่ เฉลิม พัททอง (2550 : 75) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับที่กำหนดหลักฐานการแสดงออกของผู้เรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้หรือตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังก่อน แล้วจึงออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และแสดงความรู้ความสามารถเป็นหลักฐาน การแสดงออกของผู้เรียนที่กำหนดไว้ และในแต่ละกิจกรรมการจัดการเรียนรู้สามารถส่งผลย้อนกลับ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จากประสบการณ์ตรง จึงมีการออกแบบชุดการสอนและสร้างชุดการเรียนการสอนขึ้น เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน

ตารางที่ 1 แสดงร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบ
หลังเรียนแต่ละชุดการสอน

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน (N)	ชุดการเรียนการสอน				E ₁	E ₂
		1	2	3	4		
ระหว่างเรียน	32	81.15	85.25	88.89	85.78	84.53	
หลังเรียน	32	80.25	81.10	82.75	81.56		82.12

1.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งค่าเป้าหมายไว้ที่ 80/80 โดยในภาพรวมผลการหาประสิทธิภาพ ระหว่างเรียน E₁ เท่ากับ 84.53 และประสิทธิภาพหลังเรียน E₂ เท่ากับ 82.12 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นางนุช อินทรกำแหง (2558) ได้ศึกษาผลการเรียนตามแนวคิด การเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) ผ่านเว็บไซต์ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนนักเรียน 36 คน พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) ผ่านเว็บไซต์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ วันวิสา ประมวล (2556) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวนนักเรียน 43 คน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับการพัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) มีความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ในระดับดีมาก มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

การทดสอบ	N	$\bar{x}$	S.D.	DF	t	P
ก่อนเรียน	32	10.90	4.21	31	24.28	0.00**
หลังเรียน	32	24.43	6.57	31		

มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01**

1.3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.65 ในระดับมากที่สุดเมื่อแยกค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 7 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อความรู้พื้นฐานของชุดการสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยที่ 4.88 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 20 นักเรียนมีความพึงพอใจ ทุกครั้งเมื่อได้เรียนกับกิจกรรมของชุดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ มีค่าเฉลี่ยที่ 4.86 อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่ 14 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดการเรียนการสอน เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยที่ 4.76 อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากการเรียนด้วยชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเอง ตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคน แต่เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านความต้องการ ความสนใจ ความถนัด รวมถึงการแสดงผลของการเรียนรู้ออกมาในลักษณะที่ต่างกัน ชุดการสอนจึงเข้ามาทำให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักคิดวิเคราะห์ สามารถกล้าแสดงความคิดเห็น กล้าซักถามในสิ่งที่ไม่เข้าใจ และการเรียนที่ไม่เคร่งเครียดนั้นคือความสุขของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในระดับมากที่สุดของด้านเนื้อหาความรู้พื้นฐานของชุดการสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้

ตารางที่ 3 แสดงความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลดังนี้

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	ระดับความพึงพอใจ			ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
ด้านครูผู้สอน				
1. ครูมีการเตรียมการสอนในรายวิชาเศรษฐศาสตร์ได้เป็นอย่างดี	4.72	0.44	มากที่สุด	5
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ ได้ชัดเจน	4.60	0.59	มากที่สุด	15
3. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อนจัดการเรียนรู้ ในการนำเข้าสู่บทเรียนทุกครั้ง	4.67	0.56	มากที่สุด	10
4. ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และรายบุคคล ในกิจกรรมการสอนเรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ ได้ดี	4.76	0.48	มากที่สุด	3
5. ครูให้คำปรึกษา แนะนำ และนำเนื้อหาเข้าสู่บทเรียนได้ดี	4.72	0.51	มากที่สุด	6
ด้านเนื้อหารายวิชา				
6. สื่อการเรียนรู้ประกอบการด้วยชุดการสอน เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ มีความเหมาะสม	4.71	0.51	มากที่สุด	7
7. ชุดการสอน เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ มีความสำคัญ น่าสนใจ และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.88	0.31	มากที่สุด	1
8. ชุดการสอน เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ มีการลำดับเนื้อหาอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม เข้าใจง่าย	4.52	0.64	มากที่สุด	18
9. ชุดการสอน เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ มีความเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา	4.68	0.57	มากที่สุด	9
10. ชุดการสอน เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ มีความเหมาะสมกับระยะเวลาเรียน	4.43	0.71	มาก	20
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน				
11. กิจกรรมการเรียนการสอนด้วยชุดการสอน เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สอดคล้องกับจุดประสงค์ในเนื้อหาวิชา	4.66	0.53	มากที่สุด	12
12. ชุดการสอน เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และรายบุคคล	4.44	0.64	มาก	19
13. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และร่วมกันในรายวิชาเศรษฐศาสตร์	4.60	0.63	มากที่สุด	16
14. ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการเป็น ผู้นำ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา	4.76	0.43	มากที่สุด	4
15. กิจกรรมด้วยชุดการสอน เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ การเรียนสนุกและน่าสนใจ	4.71	0.45	มากที่สุด	8
ด้านการวัดและประเมินผล				
16. นักเรียนทราบเกณฑ์การประเมินผลล่วงหน้า	4.65	0.62	มากที่สุด	13
17. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน	4.65	0.48	มากที่สุด	14

18. นักเรียนได้ทำกิจกรรมตามแบบประเมินกระบวนการเรียนการสอนแบบย้อนกลับในเรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้	4.60	0.54	มากที่สุด	17
19. นักเรียนมีความพึงพอใจในกระบวนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้	4.67	0.57	มากที่สุด	11
20. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.86	0.35	มากที่สุด	2
ค่าเฉลี่ยรวม	4.65	0.52	มากที่สุด	

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาชุดการสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น พบว่า มีการกำหนดค่าประสิทธิภาพ E1/E2 ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งค่าเป้าหมายไว้ 80/80 ทุกชุดการสอนที่กำหนดไว้ ซึ่งในภาพรวมผลการหาประสิทธิภาพระหว่างเรียน E1 เท่ากับ 84.53 และประสิทธิภาพหลังเรียน E2 เท่ากับ 82.12 ซึ่งผลปรากฏว่าผลประสิทธิภาพของชุดการสอนชุดที่ 3 มีคะแนนระหว่างเรียน 88.89 และมีคะแนนหลังเรียน 82.75 เนื่องจากชุดการสอนที่ 3 มีกิจกรรมเนื้อหา และวิธีการไม่ยุ่งยากกับนักเรียน เพราะเคยพบเห็นและได้ปฏิบัติอยู่แล้วในชีวิตประจำวัน จึงทำให้ชุดการสอนที่ 3 มีประสิทธิภาพมากที่สุด ตรงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับมาใช้ในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งสอดคล้องกับการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ ดังที่ เฉลิม พักทอง ได้กล่าวสรุปไว้ว่า การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับที่กำหนดหลักฐานการแสดงออกของผู้เรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้หรือตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังก่อน แล้วจึงออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และแสดงความรู้ความสามารถเป็นหลักฐาน การแสดงออกของผู้เรียนที่กำหนดไว้ และในแต่ละกิจกรรมการจัดการเรียนรู้สามารถส่งผลย้อนกลับ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จากประสบการณ์ตรง จึงมีการออกแบบชุดการสอนและสร้างชุดการเรียนการสอนขึ้น เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการทฤษฎีการสร้างชุดการเรียนการสอน และ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้อธิบายถึงการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในรูปของการจัดระบบการใช้สื่อการเรียนการสอนหลาย ๆ อย่าง มาช่วยในการสอนให้เหมาะสมและใช้เป็นแหล่งความรู้สำหรับนักเรียน แทนการใช้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เรียนตลอดเวลา แนวทางใหม่จึงเป็นการผลิตสื่อการสอนแบบประสมให้เป็นชุดการสอนเพื่อเปลี่ยนจากการใช้สื่อเพื่อช่วยครูสอนมาเป็นการช่วยผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ใหม่ในการลงมือปฏิบัติจริง จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามหลักการต่างๆอย่างเป็นขั้นตอน เมื่อจบบทเรียน นักเรียนมีความเข้าใจในแต่ละชุดการสอนและสามารถทำงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งก็สอดคล้องกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ศาสนา และวัฒนธรรม สารที่ 3 เศรษฐศาสตร์ การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน มาตรฐาน ส.3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ และมาตรฐาน ส.3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับเรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อย่างเป็นระบบทั้งการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร ตัวชี้วัด สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำชุดการสอน และศึกษาถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) จากนั้นได้นำไปสร้างเป็นชุดการสอนขึ้น และนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบให้คำแนะนำ แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้ และนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง เพื่อให้ได้คุณภาพของชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเนื่องมาจากการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ ได้กำหนดหลักฐานการแสดงออกของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ แล้วจึงออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนแสดงความรู้ความสามารถเป็นหลักฐาน ซึ่งการแสดงออกของผู้เรียนที่กำหนดไว้แต่ละกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สามารถส่งผลย้อนกลับให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงหลังจากได้ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมตามชุดการสอนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ได้มีส่วนช่วยให้ นักเรียนสามารถฝึกปฏิบัติด้วยตนเองได้และสามารถเชื่อมโยงกับการใช้ชีวิตประจำวันและความเป็นอยู่ในสังคมชุมชนของตนเอง จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนหลังเรียนสูงขึ้น มีค่าประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งค่าเป้าหมายไว้ที่ 80/80 โดยในภาพรวมผลการหาประสิทธิภาพ ระหว่างเรียน E1 เท่ากับ 84.53 และประสิทธิภาพหลังเรียน E2 เท่ากับ 82.12

ซึ่งก็สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เบญจลักษณ์ พงศ์พัชรศักดิ์ ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาและความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้

แบบย้อนกลับ (Backward Design) จำนวนนักเรียน 30 คน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นางนุช อินทรกำแหง ได้ศึกษาผลการเรียนตามแนวคิด การเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) ผ่านเว็บเควสท์ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนนักเรียน 36 คน พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) ผ่านเว็บเควสท์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ วันวิสา ประมวล (2556) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวนนักเรียน 43 คน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) มีความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ในระดับดีมาก มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยชุดการสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.65 ในระดับมากที่สุดเมื่อแยกค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 7 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อความรู้พื้นฐานของชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยที่ 4.88 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 20 นักเรียนมีความพึงพอใจ ทุกครั้งเมื่อได้เรียนกับกิจกรรมของชุดการเรียนการสอนด้วย

กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ มีค่าเฉลี่ยที่ 4.86 อยู่ในระดับมากที่สุด และ ข้อที่ 14 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดการเรียนการสอน เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยที่ 4.76 อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากการเรียนด้วยชุดการสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคน แต่เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้าน

ความต้องการ ความสนใจ ความถนัด รวมถึงการแสดงผลของการเรียนรู้ออกมาในลักษณะที่ต่างกัน ชุดการสอนจึงเข้ามาทำให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักคิดวิเคราะห์ สามารถกล้าแสดงความคิดเห็น กล้าซักถามในสิ่งที่ไม่เข้าใจ และการเรียนที่ไม่เคร่งเครียดนั้นคือความสุขของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจระดับมากที่สุด ของด้านเนื้อหาความรู้พื้นฐานของชุดการสอน ด้วยกระบวนการการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้

นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ในด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกครั้ง ด้วยกระบวนการการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ Backward Design เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ ในการปฏิบัติกิจกรรม และยังเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง โดยเป็นการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองสูงสุด ตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคนแต่เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านความต้องการ ความสนใจ ความถนัดและยังมีทักษะพื้นฐานทางด้านครอบครัว อันเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ในการเรียนรู้เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ อันได้แก่ ความสามารถในการฟัง พูด การอ่านเขียน ความสามารถทางสมอง ระดับสติปัญญา และการแสดงผลของการเรียนรู้ออกมาในลักษณะที่แตกต่างกัน จะทำให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักคิดวิเคราะห์ นำเอาประสบการณ์ในชีวิตประจำวันมาใช้ และการเรียนที่ไม่เคร่งเครียดจากชุดการสอนนั้นคือความสุขของนักเรียน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นำกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น นำไปใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น โดยทำการประยุกต์เนื้อหาให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนและชุมชนต่อไป

1.2 ชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับชั้นอื่น ๆ ให้มีความง่ายที่สอดคล้องกับพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

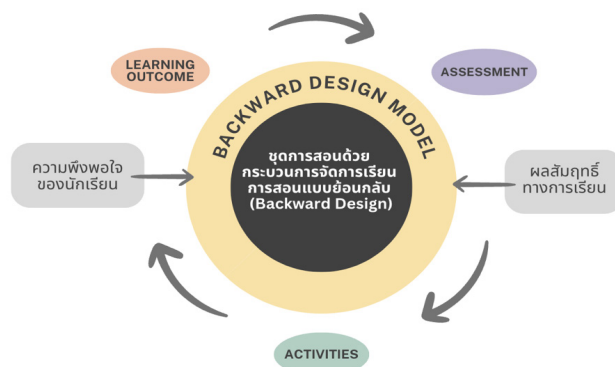
2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยกระบวนการอื่น ๆ ร่วมกับการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีความคล้ายคลึงกันในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อเพิ่มแนวทางการการเรียนรู้รูปแบบใหม่ให้ทันยุคสมัย

2.2 ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เปรียบเทียบกับการจัดการเรียนรู้แบบอื่น เพื่อหาเทคนิคการสอนในรูปแบบอื่น ๆ ต่อไป

องค์ความรู้ใหม่

การพัฒนาชุดการสอน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ นำรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้พัฒนาชุดการสอนที่ครบทั้งรูปแบบการสอน และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อเปลี่ยนจากการใช้สื่อเพื่อช่วยครูผู้สอน มาเป็นการช่วยผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ใหม่ในการลงมือปฏิบัติจริงจากการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามหลักการต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 Learning Outcome กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 Assessment กำหนดหลักฐานที่เป็นผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ขั้นที่ 3 Activities วางแผนการจัดกิจกรรม เป็นวิธีที่กำหนดให้คิดเหมือนนักประเมินผล โดยจะเริ่มการวางแผนการเรียนรู้ด้วยการคิดถึงหลักฐานที่จะบ่งชี้ว่าผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ก่อน จึงจะออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งวิธีนี้มีข้อดีคือ สามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีความชัดเจนในเป้าหมายการเรียนรู้ สามารถเชื่อมโยงระหว่างผลลัพธ์กับการปฏิบัติได้ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดีขึ้น ส่งผลให้นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) มีผลการเรียนรายวิชาเศรษฐศาสตร์สูงกว่าการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกติ เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ในชุดการเรียนการสอนของครูประจำรายวิชาต่อไป



ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

เอกสารอ้างอิง

- เฉลิม พักทอง. (2550). การออกแบบการเรียนรู้อิงมาตรฐานตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยเทคนิค Backward Design. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
- นงนุช อินทรกำแหง. (2558). ผลการเรียนรู้ตามแนวทางการออกแบบย้อนกลับผ่านเว็บควอร์สที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วันวิสา ประมวล. (2556). การพัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ตามกระบวนการแบบย้อนกลับ (Backward Desing.) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางสาร ศตรัฐศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.